Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Veenstra, Hobbe

Kenmerk
Z.26.583549 / D.26.2254652

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
Controleprotocol en normenkader 2026

Voorgesteld besluit

1. Het controleprotocol vast te stellen;
2. Het normenkader 2026 vast te stellen.

Inleiding

In artikel 213 van de Gemeentewet is opgenomen dat iedere gemeente een controleverordening dient op te stellen. De controleverordening is door de gemeenteraad vastgesteld op 13 juli 2023. In het verlengde van de controleverordening is het controleprotocol opgesteld. In dit protocol wordt door de gemeenteraad een aantal zaken geregeld ter afbakening en ondersteuning van de uitvoering van de jaarrekeningcontrole door de accountant, het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording door het college en tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens burgemeester en wethouders.

Beoogd effect

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van 2026 en verder van de gemeente Heerenveen

Argumenten

1.1 Aanwijzingen aan de accountant

In het controleprotocol geeft de gemeenteraad nadere aanwijzingen aan de accountant over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole;

- de daarvoor geldende normstellingen bij deze controle; en

- de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Heerenveen.

De belangrijkste uitgangspunten, zoals reeds in 2025 door de Raad vastgesteld zijn:

- De materialiteit die de accountant hanteert betreft maximaal 2%. Dit betekent dat de accountant zelf vrij is om de materilaiteit te bepalen zolang deze maximaal 2% is van het begrotingstotaal exclusief reservemutaties. Op basis van de begroting 2026 betekent dit dat de materialiteit 4,9miljoen is. Dit is ook de goedkeuringstolerantie voor de accountant. Dat betekent dat er tot 4,9miljoen fouten of onzekerheden mogen voorkomen zonder dat het oordeel van de accountant wijzigt.
- De rapporteringstolerantie van de accountant betreft 5% van de materialiteitsgrens. Op basis van de begroting 2026 betekent dit dat de accountant alle fouten boven de 245.000 opneemt in het accountsverslag.

De raad geeft doormiddel van het controle dus de maximale percentages aan die voor de accountant gelden. De accountant besluit uiteindelijk zelf de hoogte van de materialiteit en rapporteringstolerantie. De accountant rapporteert in het controleplan en het accountantsverslag aan de Raad op welk bedrag deze zijn bepaald.

1.2 Aanwijzingen aan het college

In het controleprotocol geeft de gemeenteraad nadere aanwijzingen aan het college over:

- de te hanteren verantwoordings- en rapporteringsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording.

De belangrijkste uitgangspunten, zoals reeds in 2025 door de Raad vastgesteld zijn:

- De verantwoordingsgrens waarboven het college moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording betreft 2% van het begrotingstotaal exclusief reservemutaties. Hiermee wordt dit op het zelfde niveau vastgesteld als de goedkeuringstolerantie van de accountant. Door de accountant is geadviseerd om deze verantwoordingsgrens van het college te laten aansluiten bij de materialiteitsgrens voor de controle van de accountant. Ook uit de evaluatie van de rechtmatigheidsverantwoording (commissie BADO) blijkt dat het verwarrend kan zijn dat er voor de accountant een andere grens wordt gehanteerd dan de verantwoordingsgrens van het college.
- De rapporteringsgrens waarboven het college onrechtmatigheden toelicht in de bedrijfsvoeringsparagraaf betreft 5% van de verantwoordingsgrens. De rapporteringsgrens van het college is hiermee gelijk aan de rapporteringsgrens van de accountant.

1.3 Looptijd is gewijzigd, uitgangspunten zijn ongewijzigd.

De uitgangspunten zijn ongewijzigd met het vorig jaar door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol. De periode waar dit controleprotocol betrekking op heeft wordt wel gewijzigd. Waar dit protocol voorheen elk jaar opnieuw werd gewijzigd en vastgesteld, wordt het nu weer gewijzigd en vastgesteld als hier aanleiding voor is door bijvoorbeeld gewijzigde externe wet- en regelgeving. Voor 2025 was hier aanleiding voor toen de goedkeuringstoleranties en materialiteit van de accountant zijn gewijzigd.

2.1 Normenkader

In het normenkader wordt de voor de accountantscontrole relevante wet- en regelgeving opgenomen. In het BBV is bepaald dat het normenkader jaarlijks door de raad moet worden vastgesteld. In het normenkader wordt de externe wetgeving en de eigen regelgeving, zoals bijv. de verordeningen, raadsbesluiten en de collegebesluiten opgenomen indien deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Het normenkader is hiermee nadrukkelijk niet een totaal overzicht van alle geldende wet- en regelgeving voor de gemeente, maar uitsluitend die wet- en regelgeving die relevant is voor controle van de jaarstukken.

Risico’s of kanttekeningen

Gedurende het jaar kan nieuwe relevante wet- en regelgeving worden vastgesteld of bestaande worden gewijzigd. Voor de controle op de rechtmatigheid geldt dat het normenkader wordt aangevuld met de wet- en regelgeving die in de periode tot en met 31 december 2026 wordt vastgesteld en waarvan de inwerkingtreding in 2026 valt.

Communicatie en participatie

De vastgestelde versie van het controleprotocol en normenkader worden gedeeld met onze accountant voorafgaand aan de controle van de jaarrekening.

Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen directe link met duurzaamheid.

Bijlagen

1. Controleprotocol gemeente Heerenveen
2. Normenkader 2026